

3 Oppervlakte en omtrek

Opstap Oppervlakte en omtrek

- 0-1**
- a** De oppervlakte van perk 1 is ongeveer 18 hokjes.
  - b** Halve vierkantjes kun je samen voegen. Perk 2 telt zo ongeveer 19 vierkantjes van 1 m^2 . Dus de oppervlakte van perk 2 is ongeveer 19 m^2 .
  - c** De oppervlakte van perk 1 is ongeveer 18 m^2 . Perk 2 heeft dus de grootste oppervlakte.
  - d** Terras 1 bestaat uit 38 vierkantjes. De oppervlakte van terras 1 is dus $38 \times 1 \text{ m}^2 = 38 \text{ m}^2$.
  - e** De oppervlakte van terras 2 is $3 \times 4\frac{1}{2} = 13\frac{1}{2} \text{ m}^2$.
- 0-2**
- a** Voor terras 2 is $4,5 \text{ m} + 3 \text{ m} = 7,5$ meter stenen rand nodig.
  - b** De omtrek van perk 1 is ongeveer 18 m. De omtrek van perk 2 is ongeveer 25 m.
  - c** Perk 2 heeft de grootste omtrek.
  - d** Voor perk 1 is ongeveer 10,5 m stenen rand nodig. Voor perk 2 is ongeveer 11 m stenen rand nodig. In totaal is er $7,5 \text{ m} + 10,5 \text{ m} + 11 \text{ m} = 29 \text{ m}$ stenen rand nodig.

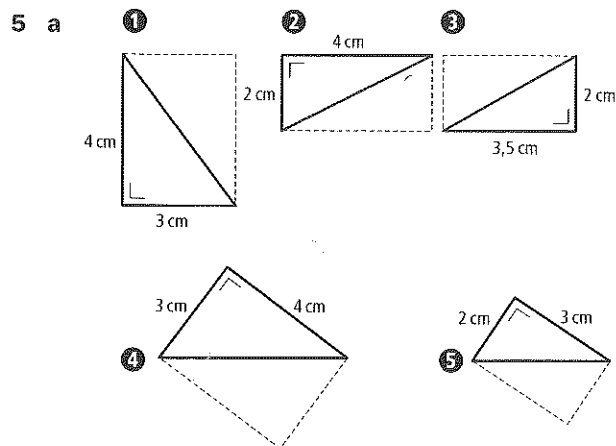
ICT Roostervierkantjes

- ICT-1**
- a** De oppervlakte van het rode vierkant is $4 \times 4 = 16$ roostervierkantjes.
  - b** Volgens de computer is de oppervlakte 16.
- ICT-2**
- a** Het driehoekje bestaat uit 3 hele en 3 halve vierkantjes. De totale oppervlakte is $3 + 3 \times 0,5 = 4\frac{1}{2}$ roostervierkantje.
  - b** De oppervlakte van de driehoek is $4\frac{1}{2}$.
- ICT-3**
- a** De vierhoek op het scherm heet een parallellogram.
  - b** De oppervlakte van deze rechthoek is $7 \times 3 = 21$.
  - c** De oppervlakte van driehoek *BEC* is 3. De oppervlakte van driehoek *ADF* is ook 3.
  - d** Je moet de oppervlakte van de driehoeken van de oppervlakte van de rechthoek aftrekken: $21 - 3 - 3 = 15$ roostervierkantjes.
  - e** -

ICT-4 -

3.1 Oppervlakte

- 1**
- a** -
  - b** De oppervlakte van deze rechthoek is $9 \times 5 = 45 \text{ cm}^2$.
  - c/e** -
  - f** De oppervlakte van één zo'n deel is $45 : 3 = 15 \text{ cm}^2$.
- 2**
- a** De oppervlakte van de rechthoek is $7 \times 5 = 35 \text{ cm}^2$.
  - b/d** -
  - e** De oppervlakte van één gekleurde helft is $35 : 2 = 17,5 \text{ cm}^2$.
- 3**
- a** De oppervlakte van de voorkant van zijn schrift is $20 \times 25 = 500 \text{ cm}^2$.
  - b** Van de voorkant is $500 : 2 = 250 \text{ cm}^2$ blauw gekleurd.
- 4**
- a** De oppervlakte van die rechthoek is $2 \times 5 = 10 \text{ cm}^2$
  - b** De oppervlakte van de rechthoekige driehoek is $10 : 2 = 5 \text{ cm}^2$.

- b** driehoek 1:
 oppervlakte rechthoek is $3 \times 4 = 12 \text{ cm}^2$
 oppervlakte driehoek 1 is $12 : 2 = 6 \text{ cm}^2$
- driehoek 2:
 oppervlakte rechthoek is $4 \times 2 = 8 \text{ cm}^2$
 oppervlakte driehoek 2 is $8 : 2 = 4 \text{ cm}^2$

5 b driehoek 3:
 oppervlakte rechthoek is $3,5 \times 2 = 7 \text{ cm}^2$
 oppervlakte driehoek 1 is $7 : 2 = 3,5 \text{ cm}^2$

driehoek 4:
 oppervlakte rechthoek is $3 \times 4 = 12 \text{ cm}^2$
 oppervlakte driehoek 1 is $12 : 2 = 6 \text{ cm}^2$

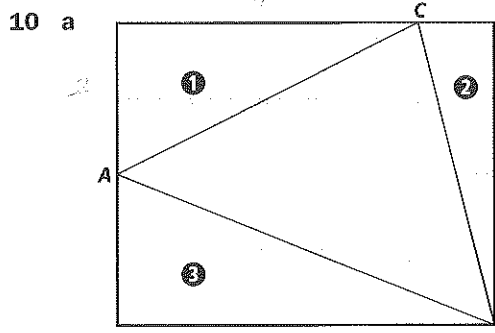
driehoek 5:
 oppervlakte rechthoek is $3 \times 2 = 6 \text{ cm}^2$
 oppervlakte driehoek 1 is $6 : 2 = 3 \text{ cm}^2$

- 6 a** -
b De oppervlakte van deze rechthoek is $10 \times 6 = 60 \text{ cm}^2$.
c De oppervlakte van de rechthoek om de driehoek is $4 \times 2 = 8 \text{ cm}^2$.
 De oppervlakte van de driehoek is $8 : 2 = 4 \text{ m}^2$.
d De oppervlakte van de vijfhoek is $60 - 4 = 56 \text{ cm}^2$

3.2 Inlijsten

- 7 a** Oppervlakte rechthoek is $4 \times 2 = 8$ roostervierkantjes
 Oppervlakte driehoek 1 is $8 : 2 = 4$ roostervierkantjes
b driehoek 2:
 Oppervlakte rechthoek is $4 \times 3 = 12$
 Oppervlakte driehoek 1 is $12 : 2 = 6$

 driehoek 3:
 Oppervlakte rechthoek is $5 \times 3 = 15$
 Oppervlakte driehoek 1 is $15 : 2 = 7,5$

 driehoek 4:
 Oppervlakte rechthoek is $6 \times 2 = 12$
 Oppervlakte driehoek 1 is $12 : 2 = 6$

8 a De oppervlakte van de grote rechthoek is $8 \times 7 = 56$.
b Oppervlakte driehoek 1 is $18 : 2 = 9$
 Oppervlakte driehoek 2 is $8 : 2 = 4$
 Oppervlakte driehoek 3 is $18 : 2 = 9$
 Oppervlakte driehoek 4 is $8 : 2 = 4$
c De oppervlakte van de gele rechthoek is $56 - 9 - 4 - 9 - 4 = 30 \text{ cm}^2$.

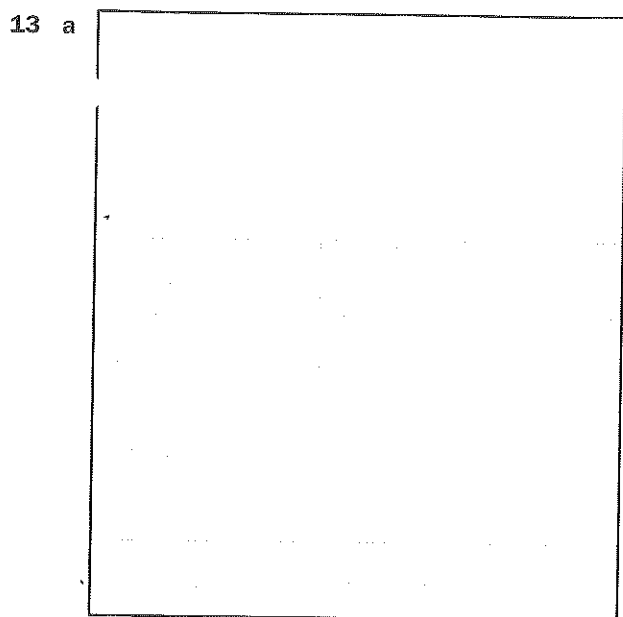
- 9 a/b** -
c De oppervlakte van de rode driehoek 1 is $4 : 2 = 2$
 De oppervlakte van de rode driehoek 2 is $10 : 2 = 5$
 De oppervlakte van de rode driehoek 3 is $8 : 2 = 4$
d De oppervlakte van de hele rechthoek is $5 \times 4 = 20$.
 De oppervlakte van driehoek *ABC* is $20 - 2 - 5 - 4 = 9$.

- 10 a**
b Oppervlakte hele rechthoek is $5 \times 4 = 20$.
 opp 1 is $8 : 2 = 4$
 opp 2 is $4 : 2 = 2$
 opp 3 is $10 : 2 = 5$
 Oppervlakte driehoek *ABC* is $20 - 4 - 2 - 5 = 9$

11 a De oppervlakte van de hele rechthoek is $6 \times 3 = 18$ roostervierkantjes.
 opp 1 is $6 : 2 = 3$
 opp 2 is $4 : 2 = 2$
 opp 3 is $12 : 2 = 6$
 De oppervlakte van driehoek *DEF* is $18 - 3 - 2 - 6 = 7$ roostervierkantjes.
b De oppervlakte van de hele rechthoek is $9 \times 5 = 45$ roostervierkantjes.
 opp 1 is $27 : 2 = 13,5$
 opp 2 is $20 : 2 = 10$
 opp 3 is $10 : 2 = 5$
 De oppervlakte van driehoek *KLM* is $45 - 13,5 - 10 - 5 = 16,5$ roostervierkantjes.

 De oppervlakte van de hele rechthoek is $6 \times 3 = 18$ roostervierkantjes.
 opp 1 is $9 : 2 = 4,5$
 opp 2 is $6 : 2 = 3$
 opp 3 is $6 : 2 = 3$
 De oppervlakte van driehoek *PQR* is $18 - 4,5 - 3 - 3 = 7,5$ roostervierkantjes.

- 12 a De oppervlakte van de hele tuin is $5 \times 5 = 25 \text{ m}^2$.
 b De oppervlakte van het tegelpad is $1 \times 5 = 5 \text{ m}^2$.
 c De oppervlakte van de bloemperken is
 $2 \text{ m}^2 : 2 = 1 \text{ m}^2$ en $4 \text{ m}^2 : 2 = 2 \text{ m}^2$.
 Totale oppervlakte van de twee bloemperken samen is $1 \text{ m}^2 + 2 \text{ m}^2 = 3 \text{ m}^2$.
 d Oppervlakte grasveld =
 $25 \text{ m}^2 - 5 \text{ m}^2 - 3 \text{ m}^2 = 17 \text{ m}^2$
 e $17 \times 20 = 340$
 Er is dus 340 gram graszaad nodig.

3.3 Rechthoek en driehoek

- b Er zitten 7 hokjes van 1 cm^2 op de onderste rij.
 De rechthoek is 8 rijen hoog.
 d De oppervlakte van rechthoek $ABCD$ is
 $8 \times 7 = 56 \text{ cm}^2$.
- 14 a De basis is 5 cm.
 b De hoogte is 1,6 cm.
 c De oppervlakte van rechthoek $PQRS$ is
 $5 \times 1,6 = 8 \text{ cm}^2$.
- 15 a -
 b De oppervlakte van de rechthoek is
 $8 \times 3 = 24 \text{ cm}^2$.
 c -
 d De oppervlakte van driehoek ABC is
 $24 : 2 = 12 \text{ cm}^2$.
 e De oppervlakte van driehoek ABC is de helft van de oppervlakte van de rechthoek.

- 16 a De oppervlakte van de rechthoek is
 $6 \times 2,5 = 15 \text{ cm}^2$.
 b De basis is 6 cm.
 c De hoogte is 2,5 cm.
 d De oppervlakte van de driehoek ABC is
 $15 : 2 = 7,5 \text{ cm}^2$.
- 17 a Leonie heeft gelijk. De zijde van 10 cm staat niet loodrecht op de basis van 16 cm.
 b De oppervlakte van driehoek ABC is
 $16 \times 8 : 2 = 64 \text{ cm}^2$.

- 18 a In driehoek KLM is lijnstuk MN de hoogte.
 b De oppervlakte van driehoek KLM is
 $18 \times 7 : 2 = 63 \text{ cm}^2$.

c

	basis	hoogte
driehoek PQR	19 cm	8 cm
driehoek TUV	25 dm	12 dm
driehoek XYZ	11 dm	13 dm

- d De oppervlakte van de driehoek PQR is
 $19 \times 8 : 2 = 76 \text{ cm}^2$.
 De oppervlakte van de driehoek TUV is
 $25 \times 12 : 2 = 150 \text{ dm}^2$.
 De oppervlakte van de driehoek XYZ is
 $11 \times 13 : 2 = 71,5 \text{ dm}^2$.

3.4 Parallelogram

- 19 a/b -
 c De oppervlakte van de rechthoek is
 $4 \times 3 = 12 \text{ cm}^2$.
 d De oppervlakte van het parallellogram is ook
 12 cm^2 .
- 20 a De basis is 10 cm.
 De hoogte is 5 cm.
 b De oppervlakte van $EFGH$ is $10 \times 5 = 50 \text{ cm}^2$.
 c De oppervlakte van $QRST$ is $22 \times 3 = 66 \text{ cm}^2$.

- 21 a
	basis	hoogte
parallellogram $ABCD$	12 cm	14 cm
parallellogram $PQRS$	24 cm	15 cm
parallellogram $KLMN$	20 dm	12 dm
- b De oppervlakte van parallellogram $ABCD$ is
 $12 \times 14 = 168 \text{ cm}^2$.
 De oppervlakte van parallellogram $PQRS$ is
 $24 \times 15 = 360 \text{ cm}^2$.
 De oppervlakte van parallellogram $KLMN$ is
 $20 \times 12 = 240 \text{ cm}^2$.

- 22 a De basis van perceel 1 is 4 cm.
De hoogte is 1,6 cm.
b De basis is in werkelijkheid $4 \times 5 = 20$ m.
De hoogte is in werkelijkheid is $1,6 \times 5 = 8$ m.
c De oppervlakte van perceel 1 is
 $20 \times 8 = 160 \text{ m}^2$.
d Oppervlakte perceel 2 is $20 \times 10 = 200 \text{ m}^2$.
Oppervlakte perceel 3 is $25 \times 7,5 = 187,5 \text{ m}^2$.
Oppervlakte perceel 4 is $25 \times 7,5 = 187,5 \text{ m}^2$.
Oppervlakte perceel 5 is $25 \times 9 = 225 \text{ m}^2$.

- 23 a Perceel 1 kost $250 \times 160 = \text{€ } 40\,000,-$.
b Perceel 2 kost $250 \times 200 = \text{€ } 50\,000,-$.
Perceel 3 kost $250 \times 187,5 = \text{€ } 46\,875,-$.
Perceel 4 kost $250 \times 187,5 = \text{€ } 46\,875,-$.
Perceel 5 kost $250 \times 225 = \text{€ } 56\,250,-$.

3.5 Omtrek van een cirkel

- 24 a De blauwe lijn is $3 \times 2 = 6$ cm.
b De groene lijn is $3 \times 2 = 6$ cm.
c Je kunt ontelbaar veel van zulke lijnen tekenen.

- 25 a De diameter van een 2 euromunt is
 $13 \times 2 = 26$ mm.
b De diameter van de 1 euromunt is 23 mm.
De diameter van de 20 eurocentmunt is 22 mm.
c Bij de munt van 1 euro hoort het touwtje van
72 mm.

munt	2 euro	1 euro	20 cent
lengte touwtje in mm	82 mm	72 mm	69 mm
diameter munt in mm	26 mm	23 mm	22 mm

- e $82 : 26 = 3,15$. Je moet de diameter dus met
ongeveer 3,15 vermenigvuldigen.
f Bij de 1 euromunt krijg je $72 : 23 = 3,13$.
Bij de 20 eurocentmunt krijg je $69 : 22 = 3,14$.
g Er komt steeds ongeveer 3,14 uit.
h diameter $\xrightarrow{\times 3,14}$ omtrek

- 26 a -
b Op het scherm verschijnt het getal 3,141592654.
c Ja, afgerond komt er inderdaad 82 mm uit.
d Dat klopt ook voor de andere twee munten.

- 27 Bloempot met diameter 11 cm:
omtrek is $11 \times \pi = 34,6$ cm.
Bloempot met diameter 13 cm:
omtrek is $13 \times \pi = 40,8$ cm.
Bloempot met diameter 15 cm:
omtrek is $15 \times \pi = 47,1$ cm.
Bloempot met diameter 17 cm:
omtrek is $17 \times \pi = 53,4$ cm.

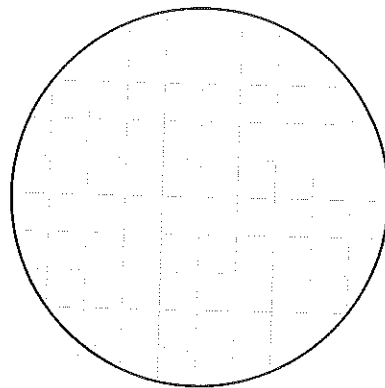
- 28 a De omtrek van de vijver is $100 \times \pi = 314,2$ m.
b $\text{€ } 37,50 : \text{€ } 5,00 = 7,5$.
Zij heeft $7,5 \times 1500 = 11250$ m gelopen.
 $11250 : 314,2 = 35,8$
Zij heeft bijna 36 rondjes gelopen.

29

straal in cm	5	19	25	2,5	60	0,5
diameter in cm	10	38	50	5	120	1
omtrek in cm	31,4	119,4	157,1	15,7	377,0	3,1

3.6 Oppervlakte van een cirkel

30 a

- b Binnen de cirkel liggen ongeveer 78 vierkantjes.
c De oppervlakte van de cirkel is ongeveer 78 cm^2 .

31 a/c -

- d De lengte is ongeveer 15,6 cm.
De breedte is 5 cm.
e De oppervlakte van de cirkel is ongeveer
 $15,6 \times 5 = 78 \text{ cm}^2$.

- 32 a** De diameter kun je berekenen met $2 \times \text{straal}$.
- b** Omdat het hier gaat om de helft van de omtrek kun je de helft nemen van $2 \times \text{straal} \times \pi$ en dan krijg je $\text{straal} \times \pi$.
- c** $5 \times 5 \times \pi = 78,5 \text{ cm}^2$.
- d** Het verschil met het antwoord van 31e is $0,5 \text{ cm}^2$.

- 33 a** De straal is dan 4 cm.
- b** $4 \times 4 \times \pi = 50,3$
- c** De oppervlakte van deze cirkel is $50,3 \text{ cm}^2$.

- 34 a** De oppervlakte is $7 \times 7 \times \pi = 153,9 \text{ cm}^2$.
- b** De oppervlakte is $10 \times 10 \times \pi = 314,2 \text{ cm}^2$.
- c** De oppervlakte is $12,5 \times 12,5 \times \pi = 490,9 \text{ m}^2$.

- 35 a** De straal van de kleine pan is 7 cm.
De straal van de grote pan is 14 cm.
- b** De oppervlakte van de kleine pannenkoek is $7 \times 7 \times \pi = 154 \text{ cm}^2$.
De oppervlakte van de grote pannenkoek is $14 \times 14 \times \pi = 616 \text{ cm}^2$.
- c** Zij moet dan 4 kleine pannenkoeken eten, want $4 \times 154 = 616 \text{ cm}^2$.

36 a

	lengte straal	lengte diameter
cirkel A	15 cm	30 cm
cirkel B	20,2 cm	40,4 cm
cirkel C	4,1 m	8,2 m

- b** Oppervlakte A is $15 \times 15 \times \pi = 707 \text{ cm}^2$.
Oppervlakte B is $20,2 \times 20,2 \times \pi = 1282 \text{ cm}^2$.
Oppervlakte C is $4,1 \times 4,1 \times \pi = 53 \text{ m}^2$.
- c** Omtrek A is $30 \times \pi = 94 \text{ cm}$.
Omtrek B is $40,4 \times \pi = 127 \text{ cm}$.
Omtrek C is $8,2 \times \pi = 26 \text{ m}$.

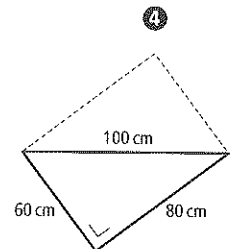
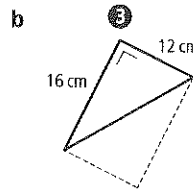
- 37 a** Tim berekent de oppervlakte, terwijl hij voor de houten rand de omtrek moet berekenen.
- b** De rand die Stefan moet maken zal $100 \times \pi = 314,2 \text{ cm}$ moeten worden.

Extra oefening

- E-1 a** De oppervlakte van de voorkant van zijn boek is $17 \times 22 = 374 \text{ cm}^2$.
- b** Van de voorkant is $374 : 2 = 187 \text{ cm}^2$ rood.

- E-2 a** Driehoek 1:
oppervlakte rechthoek is $6 \times 4 = 24 \text{ cm}^2$
oppervlakte driehoek 1 is $24 : 2 = 12 \text{ cm}^2$.

- Driehoek 2:
oppervlakte rechthoek is $5 \times 3 = 15 \text{ cm}^2$
oppervlakte driehoek 2 is $15 : 2 = 7,5 \text{ cm}^2$.

- c** Driehoek 3:
oppervlakte rechthoek is $16 \times 12 = 192 \text{ cm}^2$
oppervlakte driehoek 3 is $192 : 2 = 96 \text{ cm}^2$.

- Driehoek 4:
oppervlakte rechthoek is $60 \times 80 = 4800 \text{ cm}^2$
oppervlakte driehoek 4 is $4800 : 2 = 2400 \text{ cm}^2$.

- E-3 a** Oppervlakte rechthoek is $8 \times 6 = 48$
Opp 1 is $12 : 2 = 6$
Opp 2 is $16 : 2 = 8$
Opp 3 is $30 : 2 = 15$
Oppervlakte driehoek ABC is $48 - 29 = 19$.

- Oppervlakte rechthoek is $9 \times 6 = 54$
Opp 1 is $18 : 2 = 9$
Opp 2 is $24 : 2 = 12$
Opp 3 is $18 : 2 = 9$
Oppervlakte driehoek KLM is $54 - 30 = 24$.

- Oppervlakte rechthoek is $4 \times 6 = 24$
Opp 1 is $8 : 2 = 4$
Opp 2 is $12 : 2 = 6$
Opp 3 is $8 : 2 = 4$
Oppervlakte driehoek PQR is $24 - 14 = 10$.

E-4 a

	basis	hoogte
driehoek ABC	45 cm	22 cm
driehoek KLM	31 cm	19 cm
driehoek PQR	24 cm	20 cm

- b** Oppervlakte driehoek ABC is $45 \times 22 : 2 = 495 \text{ cm}^2$.
Oppervlakte driehoek KLM is $31 \times 19 : 2 = 294,5 \text{ cm}^2$.
Oppervlakte driehoek PQR is $24 \times 20 : 2 = 240 \text{ cm}^2$.

- E-5 a De basis van parallellogram $ABCD$ is 7 cm.
De hoogte van dit parallellogram is 8 cm.
- b De oppervlakte van parallellogram $ABCD$ is $7 \times 8 = 56 \text{ cm}^2$.
- c De oppervlakte van parallellogram $KLMN$ is $28 \times 20 = 560 \text{ cm}^2$.
De oppervlakte van parallellogram $PQRS$ is $13 \times 22 = 286 \text{ cm}^2$.

- E-6 a De omtrek van een blik met een diameter van 6 cm is $6 \times \pi = 18,8 \text{ cm}$.
- b De omtrek van het blik met een diameter van 9 cm is $9 \times \pi = 28,3 \text{ cm}$.
De omtrek van het blik met een diameter van 10 cm is $10 \times \pi = 31,4 \text{ cm}$.

- E-7 a De oppervlakte van een cirkel met een straal van 9 cm is $9 \times 9 \times \pi = 254,5 \text{ cm}^2$.
- b De oppervlakte van een cirkel met een straal van 7,5 cm is $7,5 \times 7,5 \times \pi = 176,7 \text{ cm}^2$.

- E-8 a De diameter van cirkel 1 is $23,7 \times 2 = 47,4 \text{ cm}$.
- b De straal van cirkel 2 is $6,4 : 2 = 3,2 \text{ m}$.
- c De oppervlakte van cirkel 1 is $23,7 \times 23,7 \times \pi = 1765 \text{ cm}^2$.
De oppervlakte van cirkel 2 is $3,2 \times 3,2 \times \pi = 32 \text{ m}^2$.
- d De omtrek van cirkel 1 is $47,4 \times \pi = 148,9 \text{ cm}$.
De omtrek van cirkel 2 is $6,4 \times \pi = 20,1 \text{ m}$.

Gemengde opdrachten

- G-1 a Er passen $42 : 7 = 6$ stickers in de lengte.
Er passen $14 : 7 = 2$ stickers in de breedte.
Dus ze kan $6 \times 2 = 12$ stickers uit het papier knippen.
- b De diameter is 7 cm.
- c De straal is $7 : 2 = 3,5 \text{ cm}$.
De oppervlakte is $3,5 \times 3,5 \times \pi = 38,5 \text{ cm}^2$.
- d De oppervlakte van alle stickers samen is $12 \times 38,5 = 462 \text{ cm}^2$.
- e De oppervlakte van het vel is $42 \times 14 = 588 \text{ cm}^2$.
Van het vel wordt $588 - 462 = 126 \text{ cm}^2$ niet gebruikt.
- G-2 a Er zit $40 \times 100 : 2 = 2000 \text{ cm}^2$ papier op de vlieger.
- b Er moeten nog plakranden aan om het papier om de houten latjes te kunnen vouwen.

G-3 Vlag 1:

De oppervlakte van het gele deel is $16 \times 6 = 96 \text{ dm}^2$.

De oppervlakte van het blauwe deel en het rode deel zijn ieder $3 \times 16 = 48 \text{ dm}^2$.

Vlag 2:

De oppervlakte van de hele vlag is $16 \times 12 = 192 \text{ dm}^2$.

De oppervlakte van het rode deel is $3,2 \times 3,2 \times \pi = 32,2 \text{ dm}^2$.

De oppervlakte van het witte deel is $192 - 32,2 = 159,8 \text{ dm}^2$.

Vlag 3:

De oppervlakte van het rode deel is $10 \times 12 : 2 \times 2 = 120 \text{ dm}^2$.

De oppervlakte van het grijze deel is $6 \times 12 = 72 \text{ dm}^2$.

Vlag 4:

De oppervlakte van het blauwe deel is $9 \times 9 : 2 = 40,5 \text{ dm}^2$.

De oppervlakte van het witte deel is $9 \times 4,5 + 9 \times 4,5 : 2 = 60,75 \text{ dm}^2$.

De oppervlakte van het rode deel is hetzelfde als dat van het witte deel, dus ook $60,75 \text{ dm}^2$.

Vlag 5:

De oppervlakte is $40 \times 6 - 8 \times 6 : 2 = 216 \text{ dm}^2$.

ICT Oppervlakte

- G-4 a -
- b De oppervlakte van rechthoek $ADEF$ is 42 vierkantjes.
- c De oppervlakte van driehoek ADB is 3 vierkantjes.
- d De oppervlakte van driehoek BEC is 9 vierkantjes.
De oppervlakte van driehoek ACF is 10,5 vierkantjes.
- e De oppervlakte van driehoek ABC is $42 - 3 - 9 - 10,5 = 19,5$ vierkantjes.
- G-5 a oppervlakte driehoek 1 = 7
oppervlakte driehoek 2 = 7
oppervlakte rechthoek = $7 \times 3 = 21$
oppervlakte figuur = $7 + 7 + 21 = 35$
- b $7 \times 7 = 49$
De oppervlakte van de figuur is $49 - 7 - 7 = 35$.

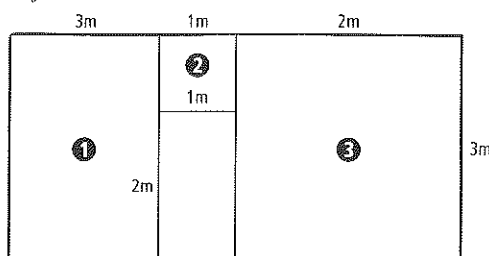
G-6 -

G-7 -

+ Samengestelde figuren

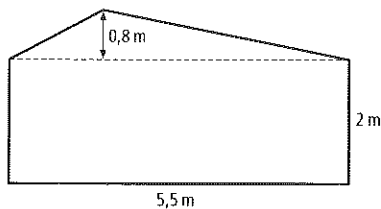
- P-1 a Oppervlakte 1 = $2,9 \times 4 = 11,6 \text{ m}^2$
 Oppervlakte 2 = $4,8 \times 4 = 19,2 \text{ m}^2$
 Totaal kamer is $11,6 + 19,2 = 30,8 \text{ m}^2$.
- b Oppervlakte hele verdieping = $4,8 \times 8 = 38,4 \text{ m}^2$
 Oppervlakte hal = $1,9 \times 4 = 7,6 \text{ m}^2$
 Totaal kamer is $38,4 - 7,6 = 30,8 \text{ m}^2$.
- c -

P-2 a Bijvoorbeeld:

- b $3 \times 3 + 1 \times 1 + 2 \times 3 = 16 \text{ m}^2$.
- c Oppervlakte hele muur is $6 \times 3 = 18 \text{ m}^2$
 Oppervlakte deur is $1 \times 2 = 2 \text{ m}^2$
 Oppervlakte te verven deel is $18 - 2 = 16 \text{ m}^2$.

P-3 a

Opp onderste deel is $5,5 \times 2 = 11 \text{ m}^2$.
 Opp bovenste deel is $5,5 \times 0,8 : 2 = 2,2 \text{ m}^2$.

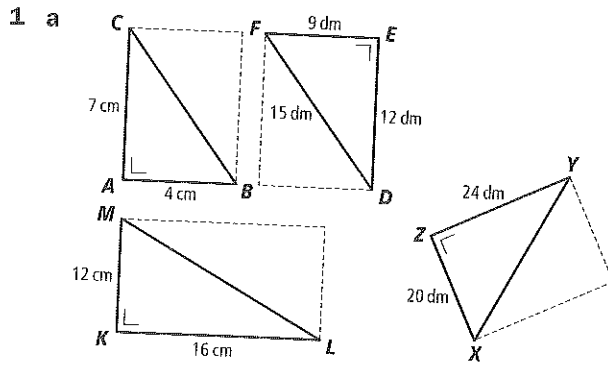
- b Marga moet $11 + 2,2 = 13,2 \text{ m}^2$ hout kopen.

- P-4 a De oppervlakte van de cirkel is
 $30 \times 30 \times \pi = 2827,4 \text{ cm}^2$.
- b De oppervlakte van het vierkant is
 $60 \times 60 = 3600 \text{ cm}^2$.
- c De klok moet voor $3600 - 2827,4 = 772,6 \text{ cm}^2$ met bladgoud worden bedekt.
- d In totaal gaat dit $772,6 \times \text{€ } 1,15 = \text{€ } 888,49$ kosten.

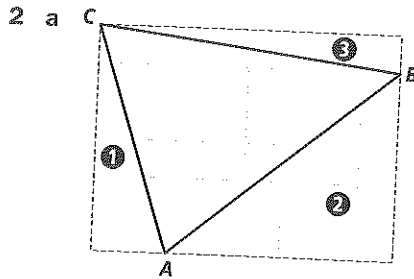
- P-5 a De hoogte is $5 \text{ m} : 2 = 2,5 \text{ m}$.
- b Omtrek cirkel is $5 \times \pi = 15,7$ meter.
 Eén buis is precies een halve cirkel, dus
 $15,7 \text{ m} : 2 = 7,85$ meter.
 In totaal is er dan $7,85 \times 4 = 31,4$ meter buis nodig.
- c Een zijkant is het vierde deel van de oppervlakte van een cirkel.
 De oppervlakte van een cirkel is
 $2,5 \times 2,5 \times \pi = 19,6 \text{ m}^2$.
 De oppervlakte van één zijkant is
 $19,6 : 4 = 4,9 \text{ m}^2$.
 In totaal is er dus $2 \times 4,9 \text{ m}^2 = 9,8 \text{ m}^2$ materiaal voor de twee zijkanten gebruikt.

- P-6 a De bovenkant van een 2-euro muntstuk heeft een oppervlakte van $13 \times 13 \times \pi = 531 \text{ mm}^2$.
- b De oppervlakte van het goudkleurige gedeelte is
 $9 \times 9 \times \pi = 254 \text{ mm}^2$.
- c De oppervlakte van het zilverkleurige gedeelte is
 $531 - 254 = 277 \text{ mm}^2$.

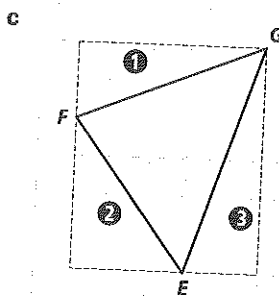
Oefenopdrachten bij hoofdstuk 3

- b Oppervlakte driehoek ABC is $4 \times 7 : 2 = 14 \text{ cm}^2$.
 Oppervlakte driehoek DEF is $9 \times 12 : 2 = 54 \text{ dm}^2$.
 Oppervlakte driehoek KLM is $16 \times 12 : 2 = 96 \text{ cm}^2$.
 Oppervlakte driehoek XYZ is $20 \times 24 : 2 = 240 \text{ dm}^2$.

- b Oppervlakte hele rechthoek is $8 \times 6 = 48$.
 opp 1 is $12 : 2 = 6$
 opp 2 is $30 : 2 = 15$
 opp 3 is $8 : 2 = 4$
 Oppervlakte driehoek ABC is $48 - 6 - 15 - 4 = 23$ roostervierkantjes.

- Oppervlakte hele rechthoek is $5 \times 6 = 30$.
 opp 1 is $10 : 2 = 5$
 opp 2 is $12 : 2 = 6$
 opp 3 is $12 : 2 = 6$
 Oppervlakte driehoek EFG is $30 - 5 - 6 - 6 = 13$ roostervierkantjes.

- 3 a Oppervlakte driehoek ABC is $20 \times 9 : 2 = 90 \text{ cm}^2$.
 Oppervlakte driehoek DEF is $18 \times 7 : 2 = 63 \text{ cm}^2$.
 Oppervlakte driehoek PQR is $21 \times 8 : 2 = 84 \text{ cm}^2$.

- 4 a De basis van parallellogram $ABCD$ is $3 \text{ cm} + 4 \text{ cm} = 7 \text{ cm}$.
 b De hoogte van parallellogram $ABCD$ is 10 cm .
 c De oppervlakte van parallellogram $ABCD$ is $7 \times 10 = 70 \text{ cm}^2$.
 d De oppervlakte van parallellogram $KLMN$ is $7 \times 24 = 168 \text{ cm}^2$.

- 5 a De oppervlakte van het kleine plankje is $9 \times 9 \times \pi = 254 \text{ cm}^2$.
 De straal van het grote plankje is $26 \text{ cm} : 2 = 13 \text{ cm}$.
 De oppervlakte van het grote plankje is $13 \times 13 \times \pi = 531 \text{ cm}^2$.
 b De diameter van het kleine plankje is $9 \text{ cm} \times 2 = 18 \text{ cm}$.
 De omtrek van het kleine plankje is $18 \times \pi = 56,5 \text{ cm}$.
 De omtrek van het grote plankje is $26 \times \pi = 81,7 \text{ cm}$.
 Nicolette heeft $56,5 + 81,7 = 138,2 \text{ cm}$ lint nodig.

- 6 a De lengte van de plakrand is $40 \times \pi = 125,7 \text{ cm}$.
 b De straal van de spiegel is $40 \text{ cm} : 2 = 20 \text{ cm}$.
 De oppervlakte van de spiegel is $20 \times 20 \times \pi = 1256,6 \text{ cm}^2$.

- 7 a De basis van het gele parallellogram is in werkelijkheid $2 \times 50 = 100 \text{ cm}$.
 De hoogte van het gele parallellogram is in werkelijkheid $1 \times 50 = 50 \text{ cm}$.
 b De oppervlakte van het gele parallellogram is in werkelijkheid $100 \times 50 = 5000 \text{ cm}^2$.
 c Groene parallellogram:
 De basis is in werkelijkheid $2 \times 50 = 100 \text{ cm}$.
 De hoogte is in werkelijkheid $2 \times 50 = 100 \text{ cm}$.
 De oppervlakte is in werkelijkheid $100 \times 100 = 10000 \text{ cm}^2$.

- Witte parallellogram:
 De basis is in werkelijkheid $1 \times 50 = 50 \text{ cm}$.
 De hoogte is in werkelijkheid $1 \times 50 = 50 \text{ cm}$.
 De oppervlakte is in werkelijkheid $50 \times 50 = 2500 \text{ cm}^2$.

- 7 c** Oranje parallellogram:
 De basis is in werkelijkheid $1 \times 50 = 50$ cm.
 De hoogte is in werkelijkheid $3 \times 50 = 150$ cm.
 De oppervlakte is in werkelijkheid
 $50 \times 150 = 7\,500$ cm².
- Blauwe parallellogram:
 De basis is in werkelijkheid $2 \times 50 = 100$ cm.
 De hoogte is in werkelijkheid $1 \times 50 = 50$ cm.
 De oppervlakte is in werkelijkheid
 $100 \times 50 = 5\,000$ cm².
- d** Rode driehoek:
 De basis is in werkelijkheid $1 \times 50 = 50$ cm.
 De hoogte is in werkelijkheid $4 \times 50 = 200$ cm.
 De oppervlakte is in werkelijkheid
 $50 \times 200 : 2 = 5\,000$ cm².
- Bruine driehoek:
 De basis is in werkelijkheid $1 \times 50 = 50$ cm.
 De hoogte is in werkelijkheid $4 \times 50 = 200$ cm.
 De oppervlakte is in werkelijkheid
 $50 \times 200 : 2 = 5\,000$ cm².
- Paarse driehoek:
 De basis is in werkelijkheid $2 \times 50 = 100$ cm.
 De hoogte is in werkelijkheid $4 \times 50 = 200$ cm.
 De oppervlakte is in werkelijkheid
 $100 \times 200 : 2 = 10\,000$ cm².
- +8 a** De oppervlakte van de deur is $1 \times 2 = 2$ m².
b De basis is $3,80 - 2,70 = 1,10$ m.
 De hoogte is $2,60 - 1,10 = 1,50$ m.
 De oppervlakte van de driehoek is
 $1,10 \times 1,50 : 2 = 1,65$ m².
c De oppervlakte van de rechthoek is
 $3,80 \times 2,60 = 9,88$ m².
 De oppervlakte van de muur is
 $9,88 - 2 - 1,65 = 6,23$ m².
- +9 a** De totale oppervlakte is $20 \times 20 = 400$ cm².
b De straal van de cirkel is $20 : 2 = 10$ cm.
 De oppervlakte van de cirkel is
 $10 \times 10 \times \pi = 314,2$ cm².
 De oppervlakte van het grijze deel is
 $400 - 314,2 = 85,8$ cm².
- +10 a** De oppervlakte van het witte deel is
 $25 \times 10 = 250$ cm².
b Het grijze deel is een halve cirkel met een straal
 van $10 : 2 = 5$ cm.
 De oppervlakte van deze cirkel is
 $5 \times 5 \times \pi = 78,5$ cm².
 De oppervlakte van het grijze deel is dus
 $78,5 : 2 = 39,25$ cm².
 De oppervlakte van figuur 2 is
 $250 + 39,25 = 289,25$ cm².
c De oppervlakte van het vierkant is
 $30 \times 30 = 900$ cm².
 De oppervlakte van de onderste driehoek is
 $30 \times 10 : 2 = 150$ cm².
 De oppervlakte van de rechter driehoek is
 $15 \times 30 = 450$ cm².
 De totale oppervlakte van figuur 3 is
 $900 + 150 + 450 = 1500$ cm².